

ZRĘBKKI ZIELONE

W dniach 14—15 września 1978 r. odbyła się w Szczecinie, zorganizowana przez Zarząd Główny SITLiD kursokonferencja na temat: „Pozyskanie i wykorzystanie zrębków zielonych”. W naradzie uczestniczyli przedstawiciele Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Urzędu Gospodarki Materialowej, resortu leśnictwa, wyższych uczelni leśnych oraz zaproszeni goście leśnicy z Bułgarii, NRD, Węgier i ZSRR. Za „Przemysłem Drzewnym”, nr 1/1979 cytuję obszernie fragmenty omawiające przebieg kursokonferencji:

„Podstawą dyskusji i szerokiej wymiany poglądów w czasie kursokonferencji były następujące referaty:

- „Znaczenie zrębków zielonych dla pełniejszego wykorzystania bazy surowcowej i poprawy warunków wykonania zadań produkcyjnych w leśnictwie” — dr inż. Henryk Klimek (OZLP w Szczecinie),
- „Procesy technologiczne pozyskiwania zrębków zielonych w oparciu o wyniki badań IBL” — prof. dr hab. Józef Stajniak (IBL w Warszawie),

- „Zrębki zielone jako surowiec na płyty wiórowe z uwzględnieniem problematyki wdrożenia ich do przemysłu” — dr inż. Leonard Dziezic (ITD w Poznaniu),
- „Zrębki zielone jako surowiec na płyty pilśniowe oraz uwarunkowanie w praktycznym ich wykorzystaniu” — dr inż. Zdzisław Pulikowski (ITD w Poznaniu),
- „Laboratoryjne i techniczne próby wykorzystania zrębków zielonych przy produkcji płyt pilśniowych” — inż. Kazimierz Rodzeń (OBRPPD w Czarnej Wodzie),
- „Pozyskanie i wykorzystanie drewna małowymiarowego, gałęzi, wierzchołków i innych odpadów w Ludowej Republice Bułgarii” — Nikołaj Mitow, Radosław Stojanov (BRL),
- „Badania nad stosowanie zrębków zielonych do produkcji płyt pilśniowych i wiórowych w NRD” — dypl. inż. Eberhard Kehr (NRD),
- „Przerób drewna małowymiarowego i odpadów zrębowych na zrębki technologiczne oraz sposoby ich wykorzystania” — A. I. Liamin (ZSRR),
- „Wykorzystanie do produkcji płyt wiórowych zrębków z drewna pochodzącego z zabiegów pielęgnacyjnych” — kandydat nauk technicznych P. W. Pietrow (ZSRR).

Program kursokonferencji obejmował również praktyczny pokaz mechanizacji prac przy pozyskiwaniu surowca drzewnego, z uwzględnieniem rozdrabniania drobnicy gałęziowej (całych koron) na zrębki zielone. Pokaz przeprowadzony na terenie Nadleśnictwa Trzebież stanowił interesującą prezentację następujących procesów technologicznych:

- ścinka drzew (...)
- manipulacji kłód (...)
- zrywka kłód (...)
- zrywka koron i gałęzi (...)
- rozdrabnianie koron, gałęzi i drobnicy na zrębki zielone (...)
- transport zrębków (...)

Do twórczych elementów kursokonferencji należy zaliczyć przede wszystkim zbliżenia leśników i drzewiarzy, swobodną szeroką wymianę poglądów oraz wzajemne zrozumienie problemów występujących w leśnictwie i przemyśle drzewnym (...).

Uczestnicy kursokonferencji reprezentujący jednostki organizacyjne Lasów Państwowych, zjednoczeń przemysłowych, resortu leśnictwa i przemysłu drzewnego, ośrodki naukowo-badawcze i rozwojowe Polski, ZSRR, NRD, BRL i WRL przyjmując te ustalenia stwierdzają, że przemysłowe wykorzystanie rezerwy surowcowej w postaci odpadów zrębowych z cięć rębnych (drobnica gałęziowa) uzależnione jest od szybkiego uzyskania wyników następujących prac naukowych i decyzji:

1. Określenia warunków biologiczno-hodowlanych oraz wyznaczenia na ich podstawie terenów, na których pozyskiwanie zrębków zielonych w cięciach rębnych będzie dopuszczalne. Prace w tym zakresie powinny być wykonane przez Instytut Badawczy Leśnictwa.
2. Jak najszybszego wyposażenia lasów państwowych co najmniej w jedną przevoźną rębarkę bębnową z kompletem urządzeń sortujących (import) — dla kontynuowania prób i badań nad rozdrabnianiem odpadów zrębowych (koron) bez ich okrzesywania. Realizacja wymaga decyzji Ministerstwa Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego i Naczelnego Zarządu Lasów Państwowych.
3. Opracowania krajowych urządzeń technicznych do odsortowywania mas balastowych i zanieczyszczeń mineralnych ze zrębków zielonych. Prace w tym zakresie

- powinny być podjęte w trybie pilnym przez Instytut Technologii Drewna w Poznaniu przy współpracy ze Zjednoczeniem Przemysłu Maszynowego Leśnictwa.
4. Przeprowadzenie badań nad możliwością i celowością wykorzystania mas zielonych odsortowanych ze zrębków do produkcji pasz, drożdży, furfurołu itp. Wybór proponowanych kierunków powinien być uzasadniony w kryteriach ekonomicznych. Badania powinny być wykonane przez SGGW—AR w Warszawie i Poznaniu.
 5. Wyznaczenia jednostek leśnictwa i przemysłu drzewnego do współpracy — kontynuowania prób i badań — nad technologią pozyskiwania i przemysłowego wykorzystania zrębków z drobnicy gałęziowej. Omawiana współpraca powinna doprowadzić do ustalenia normalizacyjnej charakterystyki zrębków, określenia sposobu ich składowania, sortowania, pomiaru, propozycji wyceny itp. Poligonem doświadczalnym dla tych celów może być ze strony leśnictwa — Okręgowy Zarząd Lasów Państwowych w Szczecinie, ze strony przemysłu płytowego — Zakłady Płyt Wiórowych w Szczecinku i Zakłady Płyt Pilśniowych w Czarnej Wodzie. Całokształt omawianej współpracy w zakresie badań i prób powinien być koordynowany przez Instytut Badawczy Leśnictwa w Warszawie, Instytut Technologii Drewna w Poznaniu, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Płyt Drewnopochodnych w Czarnej Wodzie.
 6. Na podstawie wyników prac badawczych i prób przemysłowych (wnioskowanych wyżej) powinien być opracowany kompleksowy program przemysłowego wykorzystania rezerwy surowcowej w postaci odpadów zrębowych z cięć rębnych, z uwzględnieniem niezbędnych na ten cel nakładów inwestycyjnych oraz z uzasadnieniem ekonomicznym proponowanych rozwiązań. Program powinien być opracowany wspólnie przez Instytut Badawczy Leśnictwa w Warszawie i Instytut Technologii Drewna w Poznaniu jako podstawa do decyzji wdrożeniowych”.

Opracowała

Maria Szajewska-Urbaniec